

sreći te kratka priča pod nazivom: »Košulja sretna čovjeka«.

Zaključno treba reći kako je zbornik Religije i sreća opravdao svoje pojavljivanje u hrvatskoj publicističkoj javnosti. Donio je mnogo novih uvida u poimanju sreće kroz povijest te nauk velikih religija i umova ovoga svijeta. Zahvaljujemo urednicima koji su napravili velik i dobar posao omogućujući široj javnosti uvid u vrijedna predavanja održana na Simpoziju o religiji i sreći.

Ovaj prikaz zaključit će se mudrom izrekom koja je također objavljena u Zborniku, a glasi: »Prava je tajna sreće u tome da mnogo zahtijevamo od sebe, a malo od drugih« (270).

Marijana Marjanović

Katarina Koprek — Ruža Domagoja Ljubičić — Marija Ferlindeš (ur.), *Zlatna prošlost. Monografija prigodom 50. obljetnice postojanja Instituta za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu*, Hrvatsko društvo crkvenih glazbenika, Zagreb, 2013, 198 str.

Pedesetogodišnji jubilej ove značajne ustanove bila je prigoda za objavljivanje ove vrijedne knjige. Na početku se nalazi nekoliko uvodnih priloga: Riječ pozdrava (kardinal Josip Bozanić), Zlatne riječi prigodom zlatnog jubileja Instituta za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (Tonči Matulić) i Per aspera ad astra (Miroslav Martinjak).

U prvom odsjeku knjige (Povijesni pregled) nalazi se članak Povijest i poslanje Instituta za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (Katarina Koprek). Autorica detaljno opi-

suje povijesni hod Instituta od njegova osnutka do danas (1963.–2013.). Kroz više desetljeća 20. stoljeća prethodilo mu je nekoliko pokušaja koji su ostali neostvareni. Zbog nesretnih i nepovoljnih okolnosti, kako političkih tako i kulturnih, Institut za crkvenu glazbu (ICG) osnovan je službeno tek 25. rujna 1963. pri Katoličkome bogoslovnom fakultetu (KBF) u Zagrebu. Tako je mjesna Crkva napokon dobila ustanovu za teorijsko–praktičnu formaciju u disciplinama svete glazbe. Duša cijeloga projekta bio je svećenik mo. Albe Vidaković, profesor na Katoličkome bogoslovnom fakultetu i ugledni djelatnik na raznim područjima crkvene glazbe. Katarina Koprek u svome tekstu postupno vodi čitatelje od jednoga do drugoga važnog događaja u povijesti Instituta, na temelju marljivo prikupljene građe. Među značajnim događajima vezanih uz Institut neka budu istaknuti samo neki. Godine 1969. ponovno je pokrenut značajan časopis Sveta Cecilija, najdugovječniji hrvatski časopis za glazbu (ne samo duhovnu!). Početkom akademske godine 1998./1999. cijeli KBF uselio se u nove prostore u Vlaškoj ulici 38 (dotad je djelovao na Kaptolu 29). Pritom se značajno poboljšala prostorna situacija Instituta za crkvenu glazbu. Nakon mnogih razgovora 22. svibnja 2007. Potpisan je »Sporazum o suradnji« u studijima crkvene glazbe KBF–a Sveučilišta u Zagrebu — Instituta za crkvenu glazbu i Muzičke akademije (MA) Sveučilišta u Zagrebu. Prema tome dokumentu, preddiplomski studij crkvene glazbe izvodi se na ICG–u u trajanju od četiri godine sa završnim ispitom (bakalaureat crkvene glazbe), a zatim se jednogodišnji diplomski studij izvodi u suradnji s MA i završnim ispitom (magisterij crkvene glazbe).

Drugi dio (Profesori, djelatnici i studenti) sastoji se od više priloga. Sastavila ih je Ruža Domagoja Ljubičić

pod sljedećim naslovima: Predstojnici Instituta za crkvenu glazbu »Albe Vidaković«, Prvi profesorski zbor, Ostali profesorski zbor (pod ovim tri- ma naslovima autorica donosi kraće životopise 40 dosadašnjih profesor(ic) a i njihove fotografije); zatim slijedi naslov Vanjski suradnici (29 osoba uz nekoliko najvažnijih podataka o njima). Ista autorica donosi i sljedeće popi- se: Profesori glasovira (11), Profesori hrvatskog jezika (5), Profesori drugih kolegija (20), Profesori na subotnjem smjeru (11), Tajnici (6); Subotnja škola za orguljaše, Popis diplomskih rado- va (215). Marija Ferlindeš sastavila je sljedeće priloge: Popis redovitih stu- denata upisanih na Institutu za crkve- nu glazbu »Albe Vidaković« od 1963. (ukupno 498), Diplomirani studenti (215), Popis nagrađenih studenata upi- sanih na Institutu za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« od 1963., Popis stu- denata upisanih na Institutu za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« — hospitant/ izvanredni od 1963.

U trećem odsjeku (Aktivnosti Insti- tuta) Ruža Domagoja Ljubičić napisala je vrlo podrobno Kronološko izvješće o radu i organizacijskoj djelatnosti Insti- tuta za crkvenu glazbu »Albe Vidako- vić« od njegova nastanka do danas te pregled izdanja (ukupno 42) pod naslo- vom Izdavačka djelatnost Instituta za crkvenu glazbu »Albe Vidaković«.

Ova će uspjeta monografija triju au- torica dobro poslužiti svima koji budu htjeli sagledati pedesetgodišnji povije- sni vijek Instituta, upoznavajući svijetla, ali i teška razdoblja njegova djelovanja. Knjigu (u kojoj se nalaze i prikadne fo- tografije) rado će uzeti u ruke i svi živući nastavnici, djelatnici i studenti. Tako će se moći s ponosom prisjetiti vlastitoga rada i studija u ovoj značajnoj hrvatskoj crkvenoj ustanovi.

Marijan Steiner

Katarina Koprek, *Snaga pjevane Rije- či. Paleografsko-semiološke prosudbe srednjovjekovnih gregorijanskih napjeva*, Hrvatsko društvo crkvenih glazbenika, Zagreb, 2013, 224 str.

Autorica knjige, redovnica Družbe sestara Naše Gospe dr. sc. Katarina Koprek, izvanredna je profesorica In- stituta za crkvenu glazbu Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Za- grebu, stručnjakinja za gregorijansko pjevanje. U ovoj knjizi obrađuje tem- atiku kojom se najviše bavi u svojim znanstvenim istraživanjima. Prikazan je razvitak gregorijanskoga pjevanja i njegovo prenošenje od usmene tradicije do glazbenih zapisa. Uz predstavljanje različitih neumatskih rukopisnih tra- dicitija (adijastematske i dijastemats- ke) i njihova zemljopisnoga podrijet- la, poseban je naglasak stavljen na semiološki i interpretacijski (stilski) vid gregorijanske monodije (napose preko sanktgalenske i metzke škole). Anali- zom osnovnih neuma (punctum, vir- ga, tractulus, uncinus) i povezivanjem konstitutivnih elemenata gregorijanske semiografije (sloga, neume, teksta, rit- ma, melodije) dolazi se do dubljega ra- zumijevanja raznih notacija, uočavanja njihova razvoja i glazbenih obilježja (gregorijanske paleografije i semiolo- gije kao znanosti). Njihova pak stvarna zvučna realizacija usmjeruje prema gre- gorijanskome pjevanju kao osebujnoj vrsti katoličke liturgijske glazbe (gre- gorijanskoga pjevanja kao umjetnosti). Djelo sadrži pet poglavlja (svako je razdijeljeno u više malih potpoglavlja): 1. Od usmene tradicije kršćanskoga pjevanja do prvih zapisa, 2. Rukopisni izvori u svjetlu gregorijanske paleogra- fije, 3. Neumatska notacija u kontekstu znanosti paleografije i semiologije, 4. Temeljna načela gregorijanske semio- logije i interpretacije, 5. Modalnost —